

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Rekrytering av framtidens domare (SOU 2017:85)

Dnr JU2017/08641/DOM

Inledning

Tingsrätten ställer sig bakom bedömningen att fler skickliga jurister med olika bakgrund måste söka ordinarie domaranställningar för att det ska kunna säkerställas att de skickligaste och för yrket mest lämpade juristerna kan utnämnas till domare. Det är dock inte givet att förslagen i betänkandet är tillräckliga för att nå detta mål. Sådana omständigheter som anställningsvillkoren, däribland lön och arbetsuppgifter, och arbetsförhållandena, t.ex. arbetsmiljö, arbetsbörda samt tekniskt och annat stöd i arbetet, torde också ha betydelse för domstolarnas attraktivitet som arbetsgivare. Men detta är något som inte alls eller endast i begränsad omfattning berörs i betänkandet. Det har ju inte heller ingått i utredningens uppdrag.

Adjungerat råd – domarmeritering för kvalificerade och erfarna jurister

Det är positivt att kvalificerade och erfarna jurister ges möjlighet att meritera sig för en ordinarie domaranställning genom att tjänstgöra som domare. Tingsrätten är dock tveksam till hur detta ska fungera för tingsrätternas del om tjänstgöringen där inleds efter endast sex månaders tjänstgöring i hovrätt. Det kan vara fråga om adjungerade råd som inte har fullgjort notarietjänstgöring eller som har gjort detta långt tillbaka i tiden. Även om det adjungerade rådet får utbildning inriktad på områden som hen inte tidigare har erfarenhet av torde domstolen inte genom det adjungerade rådet tillföras några större resurser eftersom det kommer att krävas mycket handledning; utredningen utgår från att det ska vara fråga om ett tillgängligt handledarskap. Det finns därmed en beaktansvärd risk för att arbetskraften som det adjungerade rådet tillför inte är på långa vägar så stor som har antagits i betänkandet. I vart fall för tingsrätternas del kan de ekonomiska konsekvenserna i form av ökade kostnader därmed ha underskattats. Enligt tingsrättens mening bör också beaktas att tjänstgöringen vid tingsrätt, med hänsyn till att

det adjungerade rådet inte bör tilldelas arbetsuppgifter som kräver särskild erfarenhet, mer kan bli ett långvarigt studiebesök än en effektiv förberedelse för arbete som ordinarie domare.

En utökning av den särskilda domarutbildningen

Tingsrätten tillstyrker förslaget i denna del. Såvitt tingsrätten kan bedöma kommer en utökning av den särskilda domarutbildningen att medföra att det i framtiden kommer att finnas fler kvalificerade sökande till ordinarie domaranställningar. Ett ökat antal utbildningsplatser kräver större resurser för utbildning och handledning. Tingsrätten bedömer dock att detta kommer att uppvägas av arbetskraften som tillförs domstolarna genom de nya utbildningsplatserna.

Även förslaget om att den som blivit assessor ges möjlighet att fortsätta tjänstgöring under två år i underrätt framstår som positivt för underrätterna. Frågan är emellertid om detta är tillräckligt för att öka förutsättningarna för jurister att etablera sig på orter utanför storstadsområdena om det inte efter den tvååriga tjänstgöringen finns möjlighet till en ordinarie domaranställning eller annan fast anställning på orten ifråga.

En bestämmelse om sekretess i det inledande skedet av ansökningsförfarandet

Med tanke på vikten av att förfarandet vid tillsättning av ordinarie domare är transparent och att allmänheten har insyn i uppgifter om sökandena ifrågasätter tingsrätten om det över huvud taget är lämpligt med en sekretessreglering. En sekretessbestämmelse som den föreslagna torde inte heller medföra att många fler kvalificerade och lämpliga jurister söker ordinarie domartjänst. I den undersökning som genomfördes inom ramen för utredningen svarade endast en mindre andel att de skulle bli mer positiva till att söka domaranställning om sekretess skulle införas.

Övriga förslag

Tingsrätten har ingen erinran mot förslagen i övrigt.

Detta ärende har handlagts av lagmannen Jörgen Nilsson och rådmannen Britta Ekström, referent. Även rådmännen Mats Persson, Eva Fernqvist och Göran Hansson samt tingsfiskalen Lovisa Hellqvist har bidragit med synpunkter.

På tingsrättens vägnar

Jörgen Nilsson

Britta Ekström